

que és la que donà nom al terme. 1166-1205: «--- preceptori domus *Joncosa* --- *Ceguniolibus* ---» (MiretS, *Templ.* 174); 1221: domui *Jonchosa* --- *Ceguliolas* --- (ibid.); 1280: *Jonchosa* (*Cart.* de Poblet, p. 166).

(2) JUNCOSA, poble de Les Garrigues.

PRON., oït a Bovera, Maials, Granadella, Alcanó (Casacub. 1920); *žunķōza* a Llardecans (Ll. 29, p. 217), *žunķōza* a Cervià, als Torms i a Juncosa mateix, 1934: pertot sense article; preguntant a Juncosa com es fa per distingir-lo dels homònims, «—diem *žinkōza de les Garrigues*». Cobla popular: «L'Albi està en son castell, / la Pobla, molt amagada, / Juncosa és al mig del món, / Cervià en una fondada», 1934.

MENC. ANT. 1359: *La Joncosa* (CoDoACA·xxvii, 20).

(3) Bosc de *Juncosa*, te. Sorita (xxvii, 184.3).

Com a masculí: Carretera del *Juncós*, te. Almassora (xxix, 138.12), gènere que s'explicaria admetent que primer es digué *Lo camí juncós*.

Compostos. *Fontjoncosa*, prop de Tuïr, crec recordar-ne dades antigues (però manca a Ponsich); homònims: *La Font Juncosa*, te. Vilafamés (xxix 6.7; 34x'04), i també a Provença.

Comajoncosa te. Llobera de Solsonés (1060, doc. de l'Arxiu de Sols.). *Comajoncosa*, en una llista de les pdes. del te. de Lleida, a. 1690.

VALLJUNQUERA, poble del Matarranya sobre el qual ja em vaig explicar en *E.T.C.* II, i 134n. Oït *balžunķēra* a Arenys, Lledó, Mont-roig, Calaceit, Cretes, Portellada, Fòrnols i Vall del Tormo; *balžunķēra* en el poble mateix (*RFE* xxiii, 16), a Freixneda, Torre de Vilella i Maella; gentilici: *valjunquerans* a Maella, Torre de Vilella, *conills* a Fòrnols, *catxaps* a Freixneda, *patxocs* a la Vall del Tormo (xv, 22-46, xvi 4L-73).

MENCIONS ANT. 1280-81: *Val Junquera* (Rius, *Rationes Decim.* II, 104).

¹ Trobant-se ja *-uls* en les dues mencions dels SS.X-XI, descarto la temptació, motivada pels hel·lenismes mariners d'aquesta península (*Cadaqués, Culip, Palicornia*), de suposar una formació gr. (o sorotapto-cèltica) en *-αδες* (*IUNGADES < *λύγαδες* de *λύγοι* 'joncs') que hagués passat per *-eys* a *-els, -ols*, per més que això correspondria al paper propi d'aquest sufix.

Jòncols, Joncosa, V. Jonquera Jondal, V. Junda Jonglars, V. Joglars

JONXA, Coma de la ~

Partida del terme d'Espirà de Conflent, que el

cadastre de Salses de 1936 situa a la ribera de Salses (: *C. de La Jonche*) (xxv, 138.4).

ETIM. Sembla variant de *jonça* amb propagació de la palatalitat (*ž-s > ž-s'*); però potser, majorment si no consta més que en el cadastre, no és més que un nom afrancesat, fet amb el fr. *joncher*, 'entapissar, cobrir de' J.F.C.

Joquera, Joquereta, V. Joca

JORAFIA BEN ~

Benjorafia devia ser una alqueria o pda. rural del vast terme sarraí de València. Figura en el *Rept.* en donacions fetes en les darreres setmanes o mesos abans de l'entrada de les forces de Jaume I en la ciutat (mes de juliol de 1238) Sempre donant horts i unes jovades de terra (i algun cop diu «in *Benioraphia*» o «ortum et locum *Benioraphia*» (Bof. 183.28; repetit així 6 o 7 cops, 204.17 ss. -205). En fi, la vigília de l'entrada (10 octubre 1238): «4 jov. in *Beniorafia*» junt amb les Torres de Mah. Abenarax, donat al cavaller Pere de *Novailles*. Evidentment hem d'entendre *Benjorafia* amb *-jo-* (no pas *Benio-*).

ETIM. Sens dubte ve d'un NP *ğurafī*, *-īya*, derivat de l'arrel comuna de l'àrab *ğurf* 'emportar-se, arregar, arrencar'. D'on vénen *ğurf* 'ribast, riba, marge rost' (d'ací *Aljorf*, art. supra) (*RMA*, «ripa», «sagena» 79, 302); i coneguts NPP com *Ğurfān* (Hess 15): *Ben Djeraba* (*GGAlg.* 12). I, en definitiva també el nom vulgar de la girafa, àr. africà *ğurāfa*, àr. cl. *zurāfa*, cast. ant. *azorafa* (*DECH* III, 521).

Convenia especialment explicar aquest nom i precisar-ne la forma, que fins ara no s'havia fet ara, i perquè els erudits hi han fet confusions amb parònims: P Chabàs mateix, en dóna una pila de cites errònies (Bof. l8, 270. 273 ss.) que són de *Benioraix*, i SSiv. sembla confondre'l també amb *Beni-manhor*: noms que lingüísticament ni en cap sentit no tenen res a veure amb *Benjorafia*: *Benjorafia* és un nom format amb *Ben-* (.com *Benzarco, Benaxar, Bennässer, Bentric* etc.), no pas amb *Beni-*.

JORBA

Poble de l'Alt Anoia. 7. k. a l'O. d'Igualada, elevat per damunt i a l'esq. del riu i de la carretera que ve de Cervera.

PRON. LOCAL. *žōrbə* Igualada, (Casac. 1920); id. en el poble mateix. 1923, i les enq. de 1956 i 1964 a Bellprat, Curullada, St. Guim, Torà etc.

MENCIONS ANT. Pràcticament totes són d'una forma igual a la moderna, *Jorba*, grafiada amb *I*, i sovint en la forma *Jorbe* del genitiu llatí. Detallam, 960: